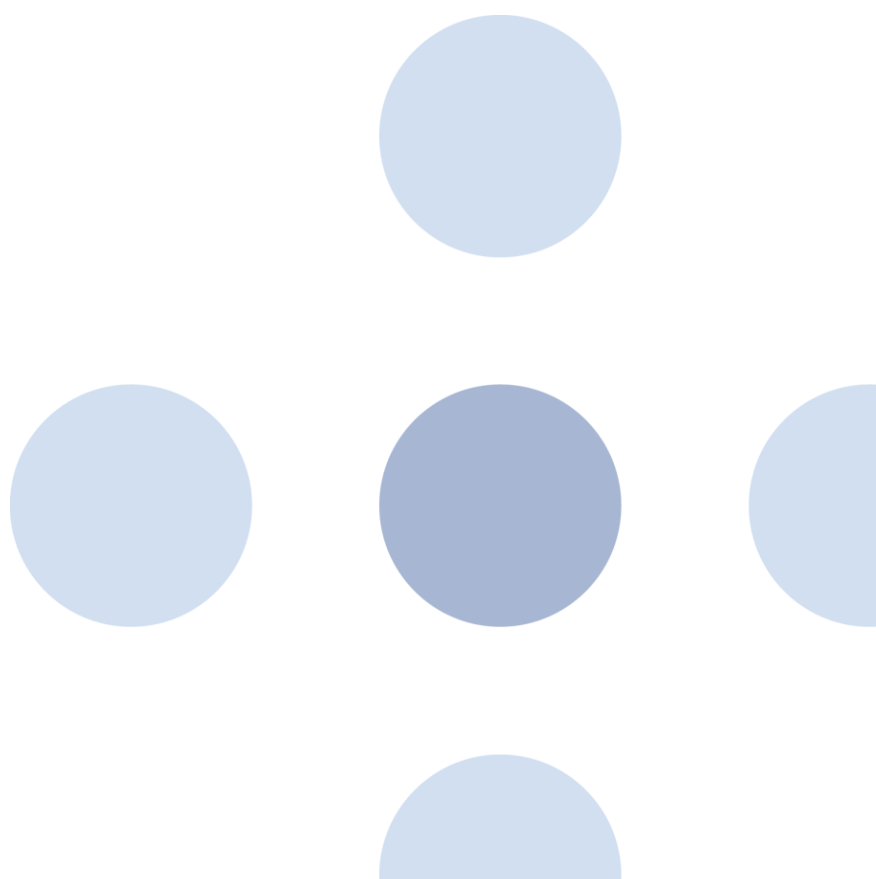

Regional fagplan IKT-beredskap

Helse Midt-Norge

Endringshistorikk

Versjon	Endret av	Dato
1.0	Godkjent RLIP	12.05.2022
0.9	Hemit HF	11.03.2022

Innhold

1	Innledning.....	3
1.1	Formål, omfang og avgrensninger	3
1.2	Ansvar for beredskapsplanen.....	4
1.3	Krav og føringer for IKT-beredskap.....	4
2	Beredskapsnivå.....	5
3	Organisering, roller og ansvarsområder	5
3.1	Alle virksomheter	7
3.1.1	Særskilt for Hemit.....	7
3.1.2	Særskilt for Helse Midt-Norge RHF	7
3.2	Informasjonsdeling og situasjonsrapporter Helse-CIM.....	7
3.3	Proiritering av gjenoppretting	8

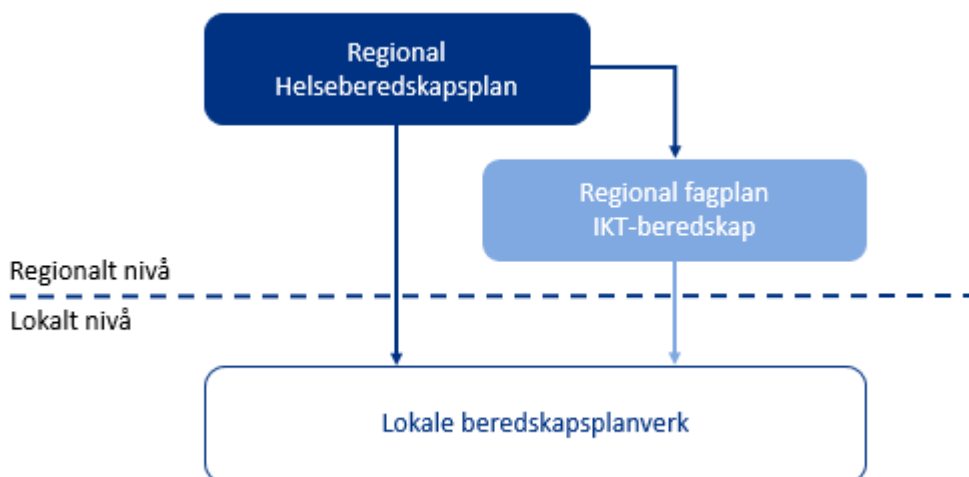
1 Innledning

1.1 Formål, omfang og avgrensninger

Regional fagplan for IKT-beredskap beskriver ansvar, sammenhenger og kommunikasjonslinjer for IKT-beredskap mellom helseforetakene, Hemit HF og Helse Midt-Norge RHF.

Fagplan for IKT-beredskap er en del av Regional helseberedskapsplan for Helse Midt-Norge. Beredskapsplanverket består av en regional fagplan for IKT-beredskap (dette dokumentet) og lokale beredskapsplaner i den enkelte virksomhet. Hensikten med planverket er å sette virksomhetene i Helse Midt-Norge i stand til å håndtere uventede og uønskede hendelser som kan komme til å inntreffe, eller omfatter brudd på tilgjengelighet, konfidensialitet og/eller integritet for informasjon og IKT-systemer.

Sammenhengen mellom Regional helseberedskapsplan, Regional fagplan for IKT-beredskap og lokale planverk er illustrert i figur 1.

Figur 1 Beredskapsplanverk

Regional fagplan for IKT-beredskap gjelder for Helse Midt-Norge og omfatter all digital behandling av informasjon i virksomhetene i Helse Midt-Norge.

Krav til beredskap knyttet til IKT-tjenestene Hemit leverer er beskrevet i «Avtale om IT-tjenester»¹ som inngås mellom virksomheten og Hemit. Avtaler mellom sykehusforetakene og Hemit gjør rede for samarbeid og ansvar relatert til ivaretagelse av Medisinsk teknisk utstyr.

¹ <http://virksomhetsportal.helsemn.no/omrader/hemit/kundeportal/sla/default.aspx>

Fagplanen inneholder ikke spesielle krav til interne og eksterne IKT-tjenesteleverandører. Slike krav forutsettes håndtert i «Avtale om IT-tjenester» (Hemit) eller tjenesteavtaler (Helseplattformen AS og andre leverandører).

1.2 Ansvar for beredskapsplanen

Eierdirektør i Helse Midt-Norge RHF er ansvarlig for Regional fagplan for IKT-beredskap. Eierdirektør i samarbeid med beredskap (RHF) skal sikre at regionale og lokale planverk innen IKT-området er samordnet.

Regional fagplan for IKT-beredskap revideres i henhold til krav gitt i Regional helseberedskapsplan for Helse Midt-Norge.

1.3 Krav og føringer for IKT-beredskap

Nasjonale, regionale og lokale krav og føringer for IKT-beredskap er listet i tabellen nedenfor. Den enkelte virksomhet er i tillegg ansvarlig for å ha oversikt over de krav og føringer de omfattes av.

Tabell 1 Nasjonale, regionale og lokale krav og føringer

Kilde	Krav og føringer
<p>Lov om helsemessig og sosial beredskap (Helseberedskapsloven)</p>	<p>Gjelder blant annet for den offentlige helse- og omsorgstjeneste. Loven stiller krav til at regionale helseforetak og sykehus omfattet av loven, skal utarbeide en beredskapsplan for de helse- og omsorgstjenester de tilbyr.</p>
<p>Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap.</p>	<p>Virksomhetene skal utføre beredskapsplanlegging som gjør dem i stand til å tilby nødvendige tjenester under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid i samsvar med lov om helsemessig og sosial beredskap § 1-1. Forskriften stiller krav til arbeidet med beredskapsplanlegging.</p>
<p>Lov om spesialisthelsetjenesten (§2.1 b)</p>	<p>Stiller krav om at RHFet utarbeider en beredskapsplan i tråd med helseberedskapsloven</p>
<p>Norm for informasjonssikkerhet (Normen)</p>	<p>Normens kapittel 5.9 stiller krav om at virksomheten skal sørge for at nødvendige helse- og personopplysninger er tilgjengelige, kartlegge konsekvensen av bortfall, klassifisering og prioritering av systemer.</p> <p>Med utgangspunkt i klassifiseringen av informasjonssystemene skal virksomheten etablere nødrutiner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alternativ drift uten bruk av informasjonssystemene - Alternativ drift med delvis støtte fra informasjonssystemene <p>Nødrutinene skal øves på, testes, revideres og oppdateres minst en gang i året.</p>

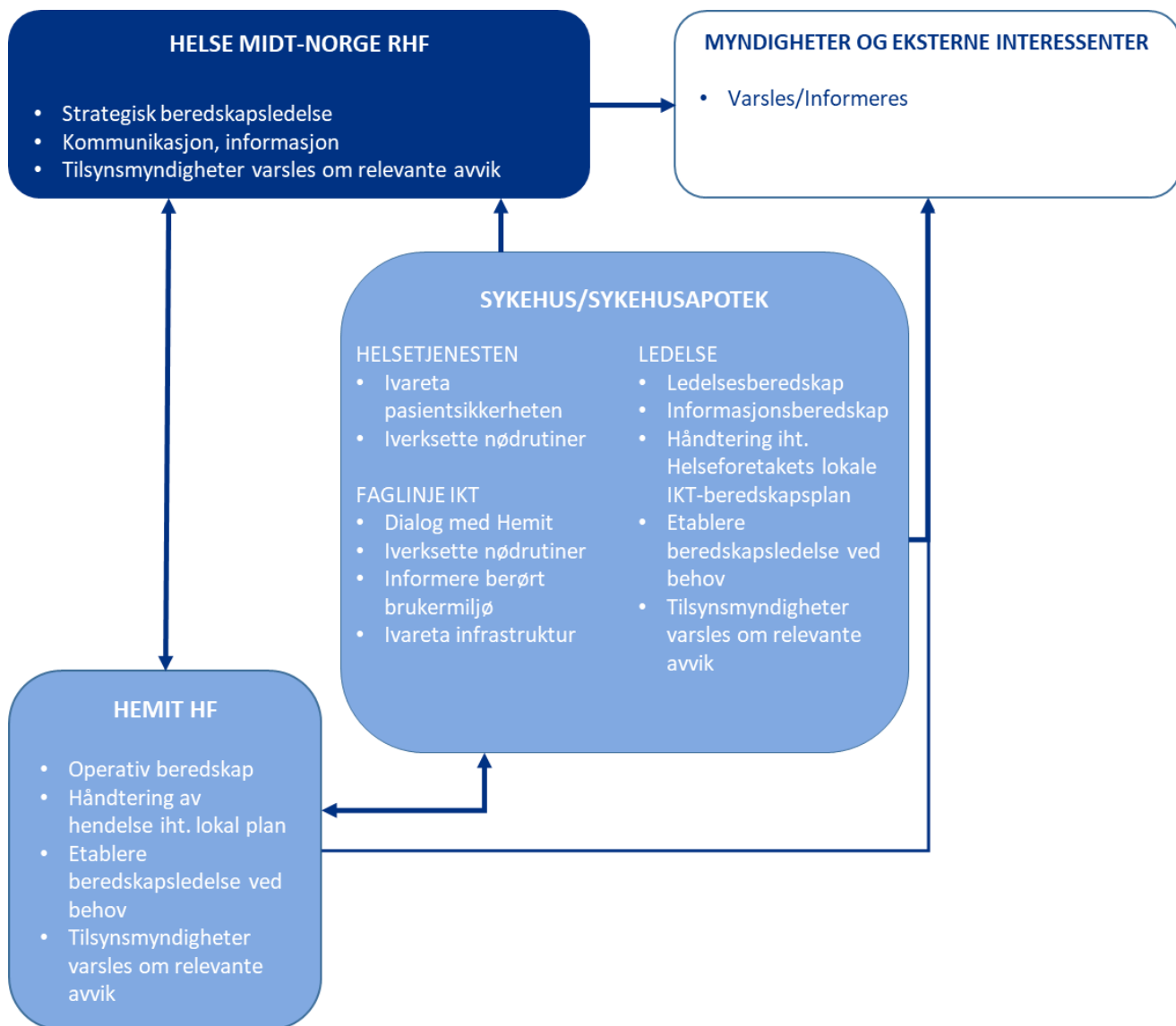
Regional helseberedskapsplan for Helse Midt-Norge	Stiller krav om at det skal utarbeides en regional fagplan for IKT-beredskap. Det stilles også krav innenfor andre områder, aktiviteter og faser som er relevant for beredskapsplanlegging og håndtering.
Avtale om IT-tjenester	Regulerer forholdet mellom helseforetakene/virksomhetene og Hemit HF som tjenesteleverandør, herunder krav om SLA, varsling mm.
Databehandleravtale	Avtale mellom dataansvarlig og databehandler som regulerer datbehandlers behandling av personopplysinger på vegne av dataansvarlig
Regionalt styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern	Beskriver blant annet roller og ansvar mellom virksomhetene knyttet til informasjonssikkerhet og personvern.

2 Beredskapsnivå

I Helse Midt-Norge er det definert fire beredskapsnivå. De ulike nivåene er beskrevet i Regional helseberedskapsplan.

3 Organisering, roller og ansvarsområder

Regional helseberedskapsplan Helse Midt-Norge beskriver overordnet organisering og ansvarsfordeling. Figur 2 viser en overordnet beskrivelse av ansvar i en beredskapssituasjon. Pilene viser varslingslinjer.

Figur 2 Overordnet organisering, roller og ansvar (ikke uttømmende) IKT-beredskap Helse Midt-Norge.

Varsling skjer i henhold til Regional helseberedskapsplan, og de gjeldende prosedyrer for varsling hos de enkelte virksomheter.

Alle virksomhetene som omfattes av Regional fagplan for IKT-beredskap skal varsle øvrige virksomheter om IKT-hendelser som vil kunne påvirke den regionale beredskapen eller andre virksomheter sin beredskap.

Ved IKT-hendelser der respons er tidskritisk for å begrense skadeomfanget (for eksempel ved et dataangrep) kan Hemit være nødt til å stenge ned berørte tjenester med umiddelbar virkning. I slike tilfeller skal Hemit uten opphold varsle berørte foretak/virksomheter om nedstengningen og forventet nedetid. Dette reguleres i Avtale om IT-tjenester.

Berørte foretak/virksomheter som er brukere av IKT-tjenester skal ha gjort seg kjent med hvilke konsekvenser bortfall av berørte tjenester vil kunne ha for pasientbehandling og andre kritiske driftsfunksjoner, og ha etablert tilstrekkelig beredskap.

3.1 Alle virksomheter

Håndtering og varsling av IKT-hendelser skal være i tråd med prosedyrer og planverk. Den enkelte virksomhet, HF og RHF har ansvar for å informere Hemit om hvem som skal være varslingsmottakere i egen virksomhet.

Den enkelte virksomhet skal ha beredskapsplaner for å ivareta konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet for hele eller deler av infrastrukturen, for IKT-systemer som anses som kritiske av virksomheten, samt for informasjonen som behandles i disse.

3.1.1 Særskilt for Hemit

Den operative beredskapen av IKT-hendelser håndteres i henhold til etablert prosess i Hemit (Incident Management). Prosessen har til hensikt å sikre at Hemit klarer å ivareta de forpliktelser som følger av «Avtale om IT-tjenester». Incident-prosessen skal sørge for at hendelser som påfører eller kan komme til å påføre redusert tjenestekvalitet enten avverges eller rettes/løses så raskt som mulig. Avhengig av type hendelse forsterkes arbeidet med relevante interne fagteam og eksterne samarbeidspartnere. Hemit etablerer beredskapsledelse som støtte til operativ beredskapshåndtering, enten som følge av en krise/katastrofe i Hemit eller ved et helseforetak, eller en alvorlig IKT-hendelse som er eskalert etter ordinære rutiner i Hemit i henhold til avtale med virksomhetene. Hemit har en beredskapsplan som iverksettes ved alvorlige eller potensielt alvorlige IKT-hendelser.

«Avtale om IT-tjenester», vedlegg 2, gjør rede for avtalt varsling av ulike typer hendelser og varslingskanaler fra Hemit til virksomhetene.

Når det etableres beredskapsledelse i Hemit på grunn av en eskalert hendelse sendes situasjonsrapport i HelseCIM fra Hemit. Avhengig av situasjonen vurderes telefonisk kontakt.

3.1.2 Særskilt for Helse Midt-Norge RHF

Helse Midt-Norge RHF har et regionalt ansvar som trer inn ved virksomhetsovergrepene IKT-hendelser. I slike situasjoner skal Helse Midt-Norge RHF sørge for koordinering, ekstern kommunikasjon og informasjon.

3.2 Informasjonsdeling og situasjonsrapporter Helse-CIM

Formidling av informasjon om aktuelle hendelser gis gjennom situasjonsrapporter sendt via HelseCIM. De enkelte virksomheter er ansvarlig for å sikre at riktig personell/roller mottar informasjonen.

Noen situasjoner kan være av en slik art at ikke all informasjon kan deles gjennom åpne kanaler. Dette kan skyldes at deler av informasjonen er gradert eller at hendelsen er under etterforskning og som gjør at informasjonen i enkelte tilfeller må begrenses.

3.3 Prioritering av gjenoppretting

Ansvar for å gjenopprette IKT-tjenester på en hensiktsmessig måte tilligger Hemit. Ved gjenoppretting kan det måtte gjøres prioriteringer mellom ulike tjenester og ulike helseforetak/virksomheter, på bakgrunn av avtalt tjenestenivå for de ulike tjenester og gjennom dialog mellom Hemit HF og berørte helseforetak/virksomheter.

Avbøtende tiltak som gjøres ved IKT-hendelser kan i noen tilfeller medføre at tjenester som ikke er direkte berørt av hendelsen påvirkes.